

Sygn. akt VI U 2038/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2019 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: A. A.

od decyzji : Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 25 kwietnia 2019 r., znak: (...)

w sprawie: A. A.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. do ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonej A. A. z pominięciem art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1270).

Sędzia Janusz Madej

VI U 2038/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 kwietnia 2019 r., w związku ze skargą o wznowienie postępowania z dnia 3 kwietnia 2019 r. wniesioną przez A. A., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie art. 151 § 2 w związku z art. 146 § 1 k.p.a. odmówił uchylenia decyzji z dnia 1 lipca 2013 r., znak (...) i stwierdził jej wydanie z naruszeniem prawa. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 146 § 1 k.p.a., uchylenie decyzji z powodu orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, na podstawie którego została wydana decyzja, nie może nastąpić, jeżeli od dnia doręczenia decyzji upłynęło 5 lat. W takim przypadku zgodnie z art. 151 § 2 k.p.a. organ administracji publicznej ogranicza się do stwierdzenia wydania zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa oraz wskazuje okoliczności, z powodu których nie uchylił tej decyzji. W związku z tym organ rentowy wskazał w dalszej części uzasadnienia decyzji z 25 kwietnia 2019 r., że skoro od dnia doręczenia zaskarżonej decyzji z dnia 1 lipca 2013 r. upłynęło 5 lat, nie jest więc możliwe jej uchylenie, wobec powyższego organ rentowy orzekł jak w sentencji decyzji. Odwołanie od tej decyzji wniosła ubezpieczona, domagając się przyznania, wyrównania spłaty emerytury za okres z rocznika 1953 r. Z treści odwołania wynika, iż ubezpieczona nie zgadza się z decyzją z dnia 25 kwietnia 2019 r. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosil o oddalenie odwołania, powołując argumentację przedstawioną uprzednio w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje. Ubezpieczona A. A., urodzona (...), uprawniona była do emerytury od 1 lipca 2008 r. na podstawie..., przyznanej, uprawniona była do

emerytury od 1 lipca 2008 r. na podstawie decyzji z dnia 14 października 2018 r., przyznającej emeryturę ubezpieczonej zgodnie z art. 46 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tekst jednolity, Dziennik Ustaw z 2018 r., pozycja 1270, określonej w dalszych rozważaniach jako ustawa emerytalna. W dniu 25 kwietnia 2013 r. ubezpieczona złożyła w ZUS Oddziale w B. wniosek o przyznanie jej emerytury na podstawie art. 24 Ustawy emerytalnej. Decyzją z dnia 1 lipca 2013 r. ZUS Oddział w B. przyznał ubezpieczonej emeryturę od (...) r., to jest od osiągnięcia przez nią wieku emerytalnego. Podstawa obliczenia tej emerytury, jak wynika z jej treści, jak wynika z treści tej decyzji, została pomniejszona o kwoty pobranych przez ubezpieczoną emerytur zgodnie z art. 25 ustępem 1b Ustawy emerytalnej. Okoliczności niesporne potwierdzone decyzjami organu rentowego w aktach ZUS - karta 121 oraz karta 43. Wyrokiem z dnia 6 marca 2019 r., sygn. akt P 20/16, Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 25 ustęp 1b Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w 1953 r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Powołując się na powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego ubezpieczona w dniu 3 kwietnia 2019 r. złożyła pismo, w którym domagała się na podstawie art. 145a k.p.a. uchylenia decyzji o przyznaniu emerytury i jej obliczeniu z uwzględnieniem art. 25 ustępu 1b Ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Oświadczyła ona, że wnosi skargę o wznowienie postępowania i uchylenie tej decyzji. W zdaniu drugim tego pisma ubezpieczona wносиła także o wydanie nowej decyzji, w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania wyżej wymienionego przepisu, wniosek - karta 53 akt emerytalnych. Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2019 r. ZUS Oddział w B. na podstawie art. 145a i art. 149 § 1 k.p.a. postanowił wznowić postępowanie w sprawie emerytury przyznanej A. A. decyzją z dnia 1 lipca 2019 r., a następnie wydał zaskarżoną odwołaniem ubezpieczonej decyzję z dnia (...) r. Oceniając zgodność z prawem tej decyzji Sąd Okręgowy wskazuje w pierwszej kolejności, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jako państwowa jednostka organizacyjna uprawniona do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach dotyczących m.in. ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i ich wymiaru art. 66 ustęp 1 w związku z art. 83 ustępem 1 pkt. 4 i pkt. 5 Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, tekst jednolity, Dziennik Ustaw z 2019 r., pozycja 300 ze zmianami powinien działać zgodnie z zasadami legalności, praworządności oraz zasadą wyważania interesu społecznego i słusznego interesu obywateli, wskazywanymi w art. 6 i 7 k.p.a. Przepisy te nakazują organom administracji podejmowanie wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, zasada prawdy obiektywnej. Przypomnieć także należy, że przepis art. 8 § 1 k.p.a. stanowi, iż organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania. W postępowaniu sądowym wszczętym w wyniku wniesienia przez ubezpieczonego odwołania od decyzji organu rentowego wydanej w indywidualnej sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, Sąd Ubezpieczeń Społecznych nie może, co do zasady, kontrolować przestrzegania przez organ rentowy przepisów k.p.a., albowiem sprawa taka jest sprawą cywilną podlegającą rozstrzygnięciu merytorycznemu, według przepisów prawa materialnego właściwych dla zgłoszonego w odwołaniu i we wniosku roszczenia. W wyroku z dnia 18 grudnia 2018 r., III UK 433/17, Sąd Najwyższy wskazał, iż przedmiotem rozpoznania w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego zasadniczo nie jest zgodność z prawem decyzji organu rentowego, lecz prawo o roszczenie lub obowiązek skarżącego, o którym organ rentowy rozstrzygnął w zaskarżonej decyzji. Kompetencje Sądu powszechnego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie mają charakteru kompetencji ściśle kontrolnych, których zasadniczym lub wyłącznym kryterium oceny jest zgodność z prawem decyzji organu rentowego, co jest zasadą kontroli decyzji administracyjnych wykonywanej przez Sądy Administracyjne, lecz mają one charakter merytoryczny nakierowany na rozstrzygnięcie o prawach, obowiązkach lub roszczeniach adresata decyzji. W zgłoszonej przez ubezpieczoną w odwołaniu oraz w poprzedzającym te odwołanie wniosku z dnia 3 kwietnia 2019 r. żądanie nie ograniczało się do wznowienia postępowania administracyjnego na podstawie art. 145a § 1 i § 2 k.p.a., lecz obejmowało również żądanie ponownego ustalenia wysokości emerytury z pominięciem niekonstytucyjnego w stosunku do ubezpieczonej przepisu art. 25 ustępu 1b Ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. W uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 10 czerwca 2011 r., III UZP 1/11, Lex nr 842889, wydanej w sprawie o zbliżonym stanie faktycznym do stanu faktycznego niniejszej sprawy, w obu tych sprawach wystąpił wspólny element stanów faktycznych, wydane zostały wyroki Trybunału Konstytucyjnego uznające konkretne unormowania za niezgodne z Konstytucją, Sąd Najwyższy wskazał, że ponowne ustalenie prawa do świadczeń lub ich wysokości w trybie art. 114 ustępu 1, ustęp 1 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o, o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych nie wymaga wydania przez organ rentowy postanowienia o wznowieniu postępowania na podstawie art. 149 § 1 k.p.a., wymaga natomiast zawiadomienia stron o wszczęciu postępowania na podstawie art. 61 § 4 k.p.a. w związku z art. 124 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, iż "ustawodawca w art. 114 ustępie 1 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyposażył organ rentowy w uprawnienia do ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawnione okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Ustawodawca nie używa w omawianym przepisie terminów "wznowienie postępowania", chociaż wskazane podstawy ponownego ustalenia prawa do świadczeń, inaczej decyzji ostatecznych w rozumieniu k.p.a., odpowiadają przyczynie wznowienia postępowania administracyjnego z art. 145 § 1 pkt. 5 k.p.a. Uregulowanie z art. 114 zbliżone jest do rozwiązań przyjętych w art. 83a ustępy 1 i 3 Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z tym, że przepis ten w ust. 2 wyraźnie przewiduje, że decyzje zakładu, od których nie zostało wniesione odwołanie do właściwego Sądu, mogą być przez zakład uchylone, zmienione lub unieważnione na zasadach określonych w przepisach k.p.a. Mimo takiego uregulowania Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 23 marca 2011 r., I UZP 3/10, biuletyn SM 2011 r., numer 3, pozycja 25, mającej moc zasady prawnej, przyjął, że od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wydanej na podstawie art. 83a ustępy 2 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w przedmiocie nieważności decyzji przysługuje odwołanie do właściwego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Ponadto wydanie lub niewydanie przez organ rentowy na podstawie art. 149 § 1 k.p.a. postanowienia o wznowieniu postępowania dotyczącego ponownego ustalenia prawa do świadczenia lub ich wysokości w oparciu o art. 114 ustępy 1 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS, podobnie w oparciu o art. 83a Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest prawnie indyferentny w postępowaniu sądowym wszczętym przed Sądem Ubezpieczeń Społecznych w wyniku wniesienia odwołania od decyzji organu rentowego wydanej na podstawie art. 114 ustępy 1 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że naruszenie przepisów k.p.a. nie stanowi przesłanki wzruszenia decyzji przez Sąd Ubezpieczeń Społecznych, co oznacza, że przepisy k.a. nie są przez ten Sąd stosowane. Za stanowiskiem, że ponowne ustalenie prawa do świadczeń lub ich wysokości w trybie art. 114 ust. 1 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie wymaga wydania przez organ rentowy postanowienia o wznowieniu postępowania na podstawie art. 149 § 1 k.p.a. przemawiają też motywy uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2005 r., II UZP 15/05, OSNP 2006 r., numer 1718, pozycja 176. W uchwale tej odnośnie do zbliżonego do art. 114 ustępy 1 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS rozwiązania w art. 83a ust. 1 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przyjęto, że przepisy o ponownym rozpoznaniu (nie o wznowieniu postępowania) stanowią *leges speciales* w zakresie w jakim wznowienie postępowania regulowane jest przez k.p.a. Instytucja ponownego rozpoznania uprawnień, którą w odróżnieniu od wznowienia postępowania posługuje się ustawodawca, tylko w odniesieniu do postępowania przed organem ubezpieczeń społecznych i to bez względu na to czy okoliczności powodujące takie rozpoznanie sprawy wystąpiły przed rozstrzygnięciem sprawy, czy po jej rozciągnięciu, została wprowadzona zamiast wznowienia postępowania administracyjnego, poruszony druk sejmowy nr 700/02. Projektodawca zmian w Ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych zwrócił uwagę, że stosowanie przepisów k.p.a., art. 123, w sytuacjach, w których przewidują one podjęcie działań przez organ wyższego stopnia (wznowienie postępowania, uchylenie decyzji, uznanie decyzji za nieważną, czy zażalenie na postanowienie) nie jest możliwe przy jednoinstancyjnej organizacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W związku z tym dodane przepisy art. 83a - 83c Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych mają rozstrzygać te wątpliwości w sposób analogiczny, jak to jest przyjęte w Ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy uszanowaniu zasady, że każda decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kończąca postępowanie podlega kontroli sądowej, a w sprawach, w których zmiany w decyzjach są zgodne z interesem zainteresowanego, tryb postępowania musi być maksymalnie uproszczony. Poruszone wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2004 r., II UK 250/03, niepublikowany, z dnia 13 maja 2004 r., II UK 359/03, OSNP 2004, numer 24, pozycja 425 i z dnia 25 maja 2004 r., III UK 31/04, OSNP numer 1, pozycja 13". Ten sam kierunek wykładni przedstawiony został także w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 25 września 2013 r., III AUa 1750/12, Lex numer 1386109, w którym wskazano, że "od decyzji emerytalno - rentowej w toku instancji administracyjnej nie przysługuje żaden środek odwoławczy, dlatego te decyzje w rozumieniu k.p.a. mają charakter ostateczny od daty wydania, art. 16 § 2 k.p.a. Wznowienie postępowania administracyjnego na podstawie art. 145 k.p.a. dotyczy decyzji początek cudzysłowu ostatecznych koniec cudzysłowu, jak wyraźnie

stanowi ten przepis. Dlatego art.145 k.p.a. nigdy nie może być podstawą nadzwyczajnej weryfikacji prawomocnych decyzji emerytalno-rentowych. Podstawą wzruszenia takiej prawomocnej decyzji może być tylko art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W artykule 145 a k.p.a. przewiduje się możliwość wznowienia postępowania, gdy organ orzekł decyzją na podstawie niekonstytucyjnej normy prawnej uznanej przez trybunał za niezgodną z konstytucją. Nie ma takiej wyraźnej podstawy do wzruszenia decyzji emerytalno-rentowej, która uprawomocniła się wskutek niewniesienia od niej odwołania. Jeżeli odwołanie wniesiono i Sąd orzekł na podstawie niekonstytucyjnej normy, to sytuacja jest jasna. Wznowienie postępowania sądowego przewidziane jest w art. 401 ze znacznikiem 1 k.p.c. W orzeczu..., w orzecznictwie powszechnym przyjmuje się jednolicie, że pod pojęciem okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, o których mowa w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej rozumieć należy też niezgodność z konstytucją danej normy prawnej, która stanowiła podstawę wydania decyzji. Patrz też Renata Babińska, Wzruszalność prawomocnych decyzji rentowych 2007 r. W trybie art. 114 ust. 1 ust..., wyżej wymienionej ustawy istnieje, więc możliwość wzruszenia przez organy rentowe na wniosek lub z urzędu decyzji wydanych w sprawach emerytalnych i rentowych także w razie późniejszego uznania niezgodności z konstytucją danej normy prawnej. Dlatego wniesienie ponownego wniosku po uprawomocnieniu się decyzji w zwykły sposób powinno uzasadniać badanie pod kątem przesłanek z art. 114 ustawy emerytalnej. W wyniku zastosowania instytucji ponownego ustalania prawa do emerytur i rent następuje nadzwyczajna kontynuacja postępowania w tej samej sprawie. Wzruszalności prawomocnych decyzji uregulowana jest odrębnie w ustawie o emeryturach i rentach z FUS niż w k.p.a. Wzruszalność na gruncie art. 114 ustawy to szczególnie sposób pozbawienia skutków prawnych prawomocnych decyzji emerytalno-rentowych niweczący skutki obiektywnie wadliwych decyzji z mo..., mocą wsteczną, koniec cytatu. Powołując powyższe obszernie fragmenty uzasadnień wskazanych wyżej orzeczeń Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego w Łodzi, Sąd Okręgowy wskazuje, iż w pełni podziela przedstawiony w tych judykatach kierunek wykładni zgodnie, z którym właściwym trybem postępowania, który powinien zastosować pozwany organ rentowy przy rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej A. A. jest tryb przewidziany w art. 114 w ust. 1 ustawy emerytalnej. Zaznaczyć przy tym należy, iż wniosek ubezpieczonej z dnia 3.04.2019 r., w którym powoływała się ona na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. organ rentowy powinien rozpoznać w takim trybie, który skutecznie usuwa z obrotu prawnego decyzję emerytalną opartą na niekonstytucyjnym wobec powódki przepisie art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r. Zaskarżona decyzja oparta została na przepisach k.p.a. w szczególności art. 146 § 1 w związku z art.151 § 2 i nie doprowadziła do wyżej wskazanego skutku prawnego, co w konsekwencji osłabiało moc wiążącą wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Sąd Okręgowy nie może tego rodzaju stanowiska organu rentowego zaakceptować. Dodatkowo podkreślić w tym miejscu należy, iż wniosek ubezpieczonej organ rentowy powinien rozpoznać kompleksowo także, co do żądania wydania nowej decyzji, w której emerytura zostałaby obliczona na nowo z pominięciem tej regulacji normatywnej, która została wyrokiem trybunału, która zos..., uznana została wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6.03.2019r. za niezgodną z ustawą zasadniczą, czyli z pominięciem art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. W końcowym fragmencie uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r., na który powoływała się skarżąca wskazano, iż prawo sanacji konstytucyjności może być wskazano, iż początek cytatu, prawo sanacji konstytucyjności może być zrealizowane w dwojakim trybie postępowanie zakończone wydaniem wyroku przez Sądy Pracy i Ubezpieczeń Społecznych mogą być wznowione na podstawie art. 401 ze znacznikiem prim ustawy z dnia 17.11.1964 r. Kodeks postępowania cywilnego. Natomiast osobom, które nie odwołały się od decyzji wydanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych przysługuje wznowienie postępowania na podstawie art. 145 a ustawy z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Wznowienie postępowania w tym kontekście oznacza prawo do skorzystania ze środków proceduralnych zmierzających do wydania w zakończonej sprawie nowego rozstrzygnięcia opartego na stanie prawnym ukształtowanym po wejściu w życie orzeczenia trybunału. Poruszone wyrok TK z 7.09.2006r. sygnatura akt SK 60/05 OTKZU numer 8/A/2006 pozycja 101. Wskazane wyżej przepisy dotyczące wznowienia postępowania kontynuuje dalej Trybunał Konstytucyjny w powołanym fragmencie jego uzas..., uzasadnienia jego wyroku nie uwzględniają jednak specyficznej sytuacji związanej z obowiązkiem sanacji konstytucyjności w sprawach dotyczących emerytur kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 ustawy o FUS. Pozostawiają tym samym znaczny margines dowolności organom i Sądom w ocenie i rozstrzygnięciu następstw wyroku TK w konkretnych wypadkach, koniec cytatu. Korzystając z powyższego uprawnienia Sąd Okręgowy opiera się przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy na tym kierunku orzecznictwa, który pozwala na jak najszybszą

sanację niekonstytucyjnego wobec powódki stanu prawnego ukształtowanego zakwestionowanym przez Trybunał Konstytucyjny przepisem prawa materialnego art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej. W szczególności wspomnieć w tym miejscu należy również o wyroku Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 23.06.2019 r. sygnatura akt III U 203/19 Lex numer 268920 w uzasadnieniu, którego stwierdzono m.in., iż początek cytatu, postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jest odformalizowane. Również odczytywanie treści decyzji organu rentowego nie powinno odbywać się w sposób formalistyczny. Ważny jest przedmiot rozstrzygnięcia, a, a nie jego brzmienie. Organ rentowy jest autonomiczny w rozpoznawaniu wniosku tak i Sąd rozpoznający odwołanie. Zasadniczym celem postępowania sądowego jest jednak merytoryczne rozstrzygnięcie o żądaniach strony, co do których powstał spór. Tak wyrok SN z 10.05.1996 r. II URN 1/96. Funkcja kontrolna Sądu ograniczona jest wyłącznie do materialnoprawnej oceny legalności decyzji, a funkcja rozpoznawcza jest zdeterminowana przedmiotem i zakresem decyzji, choć funkcja ta zawiera w sobie element odrębności i niezależności od wcześniejszego rozstrzygnięcia organu rentowego. Nie budzi zasadniczo wątpliwości, że w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego treść tej decyzji wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania Sądu, a Sąd uwzględniając odwołanie zmienia decyzję i orzeka o istocie sprawy art. 477 ze znakiem 14 § 2 k.p.c. Przy czym przepisy nie określają sposobu zmiany decyzji. Z całą pewnością jednak istota sprawy zależy od wniosku ubezpieczonego. W pewnych wypadkach jednak Sąd może rozpoznać merytorycznie żądanie wnioskodawcy mimo, że decyzja organu rentowego z tym żądaniem nie koresponduje. W orzecznictwie przyjmuje się, że w przypadku rozminięcia się wniosku ubezpieczonego inicjującego postępowanie i rozstrzygnięcia organu rentowego, decydujące znaczenie należy nadać żądaniu wnioskodawcy. Tak wyrok SN z 2.10.2008 r. I UK 88/08, wyrok SN z 11 grudnia 2013 r. III UK 15/13, wyrok SA w Szczecinie z 3 lipca 2013 r. III AUa 330/13, wyrok SA w Białymstoku z 7.05.2013r. III AUa 1129/12. Jeśli żądanie ubezpieczonego wadliwie zostanie ocenione przez organ rentowy, to Sąd zobowiązany jest rozważyć wszelkie podstawy prawne mogące mieć zastosowanie w stanie faktycznym sprawy. Wadliwość oceny żądania przez organ rentowy nie może ubezpieczonemu u..., uniemożliwiać dochodzenia swych racji przed Sądem wyrok SN z dwa tysiące o..., z 28.06.2016 r. I UZ 11/16. Nadto orzecznictwo sądowe dopuszcza możliwość uwzględnienia przez Sąd okoliczności niebędących przedmiotem decyzji organu rentowego, gdy podstawa faktyczna wyroku dotyczy okoliczności pewnych. Wyroki SN z 4.07.2000 r. II UK 55/00, z dnia 18.04.2001r. II UKN 335/00, z 20.05.2004 r. II UK 395/03. Wydanie w takiej sytuacji wyroku prowadzi do swoistego skrócenia procedury i eliminuje konieczność dodatkowych działań wnioskodawcy na przykład złożenia kolejnego wniosku, czy też np. odwołania na niewydanie decyzji, koniec cytatu. Sąd Okręgowy w Łom..., w Łomży wskazywał także w cytowanym wyroku, iż początek cytatu, kolejnym argumentem przemawiającym za możliwością orzekania, co do istoty sprawy w sytuacji, gdy zaskarżona decyzja w sposób niekompletny rozstrzyga o wniosku ubezpieczonego jest treść art. 477 ze znakiem 14 § 3 k.p.c. Otóż w sytuacji, gdy organ rentowy nie wyda decyzji i odwołanie wniesione w związku z tym i odwołanie podniesiono w związku z tym, Sąd uwzględniając odwołanie zawsze ma możliwość orzeczenia, co do istoty sprawy. Czyli odnosi się wyłącznie do wniosku ubezpieczonego i żądań w nim zgłoszonych, bo decyzji organu rentowego nie ma. Jasne jest, że przepisy k.p.c. swoją regulacją obejmują oczywiste sytuacje faktyczne, czyli wydanie decyzji przez organ rentowy prawidłowej lub nieprawidłowej bądź niewydanie decyzji. Przepisy k.p.c. nie przewidują przypadku, gdy decyzja jest wydana, ale nie koresponduje z wnioskiem złożonym w organie rentowym. Należy to traktować, jako lukę prawną i przez analogię zastosować regulację i z art. 477 14 § 3 k.p.c. i 477 ze znakiem 14 § 2 k.p.c. Wydaje się to być konieczne szczególnie w sytuacji, gdy organ rentowy wydał decyzję opartą wyłącznie o przepisy proceduralne na przykład k.p.a. i nie rozstrzygnął merytorycznie pozytywnie, czy negatywnie o żądaniu strony, która przecież zgłosiła takie żądanie, tu o przeliczenie świadczenia, koniec cytatu. Przypomnieć w związku z tym należy, iż przepisy art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przewidują znacznie mniej sformalizowane przesłanki uchylenia lub zmiany decyzji i ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości od tych, które określone zostały w przepisach k.p.a. wskazanych, jako podstawa prawna zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji. Wynika to z unormowania artykułu 114 ustępu 1 e, który wyłącza stosowanie ust. 1 e między innymi w przypadku, gdy w wyniku uchylenia lub zmiany decyzji z przyczyn wskazanych w art. 114 ust. 1 osoba zainteresowana nabędzie prawo do świadczenia lub świadczenie w wyższej wysokości. Nie mają bowiem wówczas zastosowania terminy ustanowione w artykule 114 ustęp 1 e ustawy emerytalnej po upływie których nie może już nastąpić uchylenie lub zmiana decyzji, o której mowa w ust. 1 art. 114. Konieczność zastosowania w niniejszej sprawie tego przepisu wynika z faktu, iż w ubezpieczeniach społecznych regułą jest kształtowanie sfery prawnej ubezpieczonych i instytucji ubezpieczeniowej z mocy prawa art. 100 ustawy emerytalnej. Zatem zadaniem organu rentowego jest jedynie ustalenie, że zost..., że zostały

spełnione warunki nabycia prawa do świadczenia i jego wysokości, a następnie ich konkretyzacja w formie decyzji. Jak trafnie, trafnie zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 sierpnia 2016 r. I UK 335/15, skoro decyzje organu rentowego sprowadzają się zasadniczo do deklaratywnego potwierdzenia uprawnień przysługujących ubezpieczonym z mocą z mocy prawa, to przepisy odnoszące się do trwałości i wzruszalności decyzji organu rentowego nie mogą być interpretowane i stosowane w taki sposób, który prowadziłby do trwałego pozbawienia osób ubezpieczonych uprawnień przysługujących im ex lege. W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2016 r. je..., II UK, II UK 416/sie...,/15 Lex numer 2186572 wskazano, iż de..., początek cytatu, deklaratywny charakter decyzji organu rentowego potwierdzających przysługiwanie ubezpieczonemu prawa do określonego świadczenia rzutuje szczególnie na ograniczenie ostateczności decyzji organu rentowego odmawiających prawa do świadczenia, ponieważ stabilność negatywnego rozstrzygnięcia o prawach jednostki nie jest w tym przypadku wartością, która mogłaby przeważać nad rzeczywistą realizacją konstytucyjnego i ustawowego prawa do zabezpieczenia spo..., społecznego. W tym kierunku zmierza wykładnia i praktyka Sądu Najwyższego dotycząca art. 114 ustawy emerytalnej. Traktuje ona ten przepis, jako podstawę prawną dla weryfikacji i wzruszalności decyzji organów rentowych, w których zawarto ustalenia pozostające w obiektywnej sprzeczności z ukształtowanym ex lege stanem uprawnień emerytalno-rentowych zainteresowanych (wyroki Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r. I UK 249/07 OSNP 2009 r. numer 11, 12 pozycja 152, z 22 lutego 2010 r. I UK 247/09, z 9 grudnia 2015 r. I UK 533/14 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r. I BU 4/11) koniec nawiasu i koniec cytatu. W kontekście powyższych argumentów natury prawnej podzielanych in extenso przez Sąd rozstrzygający niniejszą sprawę, zaskarżona decyzja podlegała zmianie, gdyż z jednej strony petryfikowała stan prawny ukształtowany na podstawie niekonstytucyjnego przepisu poprzez oparcie zaskarżonego rozstrzygnięcia wyłącznie na przepisach k.p.a., a z drugiej strony decyzja ta ignorowała żądanie ubezpieczonej zgłoszone w treści wniosku wszczynającego postępowanie o ponowne ustalenie wysokości emerytury z pominięciem art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej. Z powyższych motywów Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477 ze znacznikiem 14 § 2 i § 3 k.p.c. w związku z art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.